

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

XIV. De excellentia castitatis religiosæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

voluptati conqueri solet, castitatem nimis esse exactam & seueram in exequendis suae legis praecipis, quae multa prohibeant, & concedant pauca. Verum, haec sunt mollium, sensualiumque egrotorum querelae, qui ordinariè appetunt, quae maximè illis noxiae sunt. Quae si illis indulgeantur, afferunt damnum. Quare consultius illis talia negantur, etiam si molestè ferant. Permite filii, ut medicus manum apponat ferro, nam concupiscentiae carnalis hinc, nisi maturè praecidatur, facilè in putridum moriturumque apostema degenerabit. Qui cum exigua afflictione non est curatus, sicut debet, alibi aeterno cruciatu torquebitur, sicut debet.

De excellentia castitatis religiose.

CAPVT XIV.

FILI, homo constat duabus partibus. altera dicitur inferior, & sensitiva, ac pertinet ad corpus. Altera superior, & rationalis, ac pertinet ad animam. Quando creatus fuit in paradiso terrestri, quamdiu in statu innocentiae perstitit, magnam quoque sensitum pacem, quia pars inferior perfecte subiecta erat, & obsequabatur superiori, nec
aude-

audebat rationi repugnare. Quando autem homo per peccatum restitit creatoris sui voluntati, felicique & pacifico innocentiae statu excidit, cepit pars inferior aduersari parti superiori, hoc est, Dominæ suæ rationi; & præterquam, quod ex fastu dominæ auctoritatem sibi usurpare voluit, turpiter etiam lapsa est; quia posthabitis rationis monitis, totam se cepit dedere voluptatibus. Hinc natum est bellum, quod nunc geritur inter sensum & rationem, hinc pristina pace & tranquillitate homo spoliatus est. Eaque de causa coactus fuit homo virtutum se communitate præsidio, ad mittendam sensualitatem sub iugum dominæ rationis. Inter quas virtutes principem facile locum obtinet castitas. quæ ubi ingressa fuerit superiorem animæ partem, velut prudens magistra mandat parti sentienti ut intra suos limites se contineat, & rationi obtemperet. Undè prima castitatis excellentia est, hominem restituere, quoad fieri potest, in priorem statum in quo conditus est, & ea puritate ornare, qua claruit in paradiso terrestri.

ADHÆC Castitas dicitur virtus angelica, quia hominem angelo similem reddit, dum facit ut vitam angelicam ducat. Quam-

M s

uis

uis enim natura sua medius sit inter animalia & angelos, eò quod utrorumq; conditiones in eum conueniant, licet illis superior, his verò sit inferior, tamen aliquando totus animalis est, aliquando angelicus. Animalis, quando sensualitas in cõflictu cum parte superiore obtinet victoriam, & rationem sibi subiicit, efficitque vt homo in tantum se cupiditatibus terrenis immergat, vt cælestia non capiat, & velut bestia, nullum ex rebus spiritalibus gustum percipiat. Cæterum quando castitas subiuit animi penetrabilia, dispar belli exitus sequitur. Castitas enim primò frenum iniicit sensualitati, & moderandi auctoritatem impertit rationi: tum curat, vt spiritus dominetur carni, & hoc est, esse angelicum. Quamuis autem homo conuenienter naturæ suæ sit alligatus carni, & dum in hoc exilio degit, in carne peregrinetur, tamen quia beneficio Castitatis secundum carnem neutrquam viuit, angelicam vitam ducere dicitur. Qui verò in terra viuit vt angelus, in cælo quoque fulgebit, vt angeli.

PRÆTEREA castitas euehit hominem ad magna & mirabilia præstanda, contra verò intemperantia carnis eundem deprimit ad abiecta & vilia. Experientia

con-

constat, eos qui voluptates carnis sectantur non anhelare ad præclara & herõica facinora designanda, imò dum cernunt se carnis laqueis irretitos, prorsus se in libidinum volutabrum demergere. Hoc etiam vitio sic humanum obtunditur atque hebescit ingenium, vt non solùm progressum impediatur in disciplinis & artibus, verùm etiam obliuionem eorum, quæ semel comprehensa fuerint, inducat. Contra castitas, vt est virtus angelica & cælestis, ita hominem ad eximia & generosa opera patranda extollit.

RELIGIONVM fundatores, nisi vitam castam duxissent, nunquam res tantas, tamque arduas, hoc est religionis nouæ foundationem, aggressi fuissent. Neque Apostoli mundum ad amplectendum Euangelium commouere potuissent, aliæque præstanda, quæ præstitere, si coniugibus & liberis alligati fuissent. Qui itaque puritatem mentis & corporis sectantur, aptiores sunt ad percipiendam meæ gratiæ lucem & splendorem, ad contemplanda cælestia, diuinitatis mysteria, spiritus beatorum, felicitatis æternæ, bonorumque in cælo virtute præditis paratorum magnitudinem & excellentiam. Vndè & homo, licet mortali

tali adhuc in corpore degens, tamen si castitatem mentis, puritatemque colat, iam ex parte paradisi frui incipit delitiis.

NEQVE exigua est illa Castitatis præstantia, quod sic exornet & illustret hominis animam, ut meis oculis gratissimam reddat. Licet enim omnes virtutes venustior eam reddant, singulaque peculiari quodam ornamento eam condecorent, tamen castitas, quoniam eam ab omni macula carnali conseruat immunem, longè purissimam & venustissimam reddit: sicut è contrario vitium carnis eam tam spurcam & grauolentem efficit, ut, quamuis aliis omnibus virtutibus moralibus instructa foret, tamen ægrè tolerari possit. Pulchritudo externa crebro exitium affert animæ: sed castitas, quæ est animæ pulchritudo, præterquam quod sit Deo gratissima, vtramque & animæ & corporis salutem conciliat.

DENIQUE castitas religiosa, quamuis per se sit præclara & excellens, tamen ex multis aliis splendorem perfectionemque ampliorem adsciscit. Primum enim vehementer illustratur per Votum, cuius vi religiosus omnibus illecebrarum generibus, siue corpus & sensus, siue mentem & internas facultates attingant, renunciauit. De
inde

inde non modicum splendore capit à fonte & origine sua, nempe à sincero & perfecto amore mei. Religiosus siquidem non necessitate, vel commodi spe impulsus, non vlllo alio humano prætectu adducitur, vt blandimentis omnibus carnis nuntium remittat, sed tantum quò mihi placeat. Quocirca & castitas religiosa hoc illustrior est, quò perfecta caritas, quæ eius mater est, inter omnes virtutes eminentior est. Ex fine quoque & scopo, quem castitas religiosa propositum habet, non exigua est splendoris, perfectionisque accessio. Finis ille alius non est, quàm gloria & honor meus. vnde religiosi ad perpetuam castitatem se obligant, quia ea mirum in modum cultus diuinus amplificatur, atque idcirco nihil mirum est, castitatem religiosam inter omnes castitatis gradus obrinere principatum. Quò castitas plus splendoris perfectionisque capeffit, tanto plus etiam communicat suis amatoribus.

QVAMOBREM fili, cum tam præstans & excellens sit castitas, non satis est mihi, si eam quomodocunque complectaris, aut etiam ardenti desiderio ad eam tanquam admodum preciosam aspices, sed optarim vt te illi quoque addiceres tanquam rei sacre,
mihi

mihique gratissimæ. Et scias, me cumpri-
 mis esse cordis casti purique amatorem, &
 tantum amatorem, vt non modo in eo cum
 gaudio singulari requiescam, variisque do-
 nis illud locupletem, verumetiam nihil à
 me postulari possit, quod non gratiosè illi
 impertiam. Atque hoc vnum cuiusuis reli-
 giosi animum inflammare deberet ad desi-
 derandam hanc cælestem gemmam, non
 solùm in virtutum choro in terra, sed etiam
 in cælo, inter beatorum acies mirificè re-
 splendentem. Quo impensius amaueris ca-
 stitatem, hoc impensius amaberis à Deo, &
 si eam amare non potes, quantùm amari me-
 reretur, saltem ama eam, quantum potes.

Quantoperè conueniat religiosos esse castos.

CAPVT XV.

DOMINE, sat benè intelligo, admo-
 dum conueniens esse, vt castus sit, qui
 tuo cultui est addictus, quandoquidem be-
 neficio voti totus tibi omnis puritatis fon-
 ti est consecratus & mancipatus. Non
 congruit, vt sub capite nitido & puro, mem-
 bra sint impura & sordida. Cæterùm
 haud scio, quemadmodum tueri diu pos-
 sim castitatem, cum domi habeam capita-
 lem eius inimicum, qui internis externis-
 que